

Lustipesa Lasteaia õppekava

Kinnitatud direktori käskkirjaga nr 1-4/12
30.08.2026

Alus: Alushariduse riiklik õppekava (07.08.2025 nr 33)

Õppekava koostatakse koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega ning selle kinnitab direktor pärast hoolekogu arvamuse ärakuulamist.
Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia veebilehel.

Sisukord:

1. Lastehoiu ja lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.
2. Laste üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted ja korraldus.
3. Lapse arengu hindamise ning toetamise põhimõtted, dokumenteerimine ja korraldus ning meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks.
4. Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus.
5. Kolmeaastase lapse ja kuue-kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused.
6. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused;
7. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
LISAD 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

1. Lastehoiu ja lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

1.1 Lasteaed tegutseb kolmes asulas - Leholas, Kloogal ja Karjakülas - pakkudes laste arengut toetavat keskkonda looduslähedases ümbruses ning väärtustades liikumist ja tervislike eluviiside kujundamist igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses.

1.2 Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on luua tingimused lapse igakülgselt ja järjepidevaks arenguks koostöös koduga.

1.3 Üldeesmärgist lähtudes toetatakse lapse üld- ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, luues kuni kolmeaastasele lapsele eeldused lasteaias toimetulekuks ning kolme- kuni seitsmeaastasele lapsele eeldused põhihariduse omandamiseks ja edasiseks edukaks toimetulekuks igapäevaelus.

2. Laste üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted ja korraldus

2.1 Üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

2.1.1 selgitatakse välja lapse arengutase, millest lähtutakse tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel;

2.1.2 tagatakse igale lapsele eduelamus;

2.1.3 toetatakse lapse loovust, huvi ja omaalgatust;

2.1.4 luuakse turvaline, hooliv, kiusamisvaba ja koostöine õhkkond;

2.1.5 kujundatakse ja väärtustatakse demokraatlikke suhteid ning lugupidavat suhtumist iseendasse ja teistesse;

2.1.6 lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi, võimaldades vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid tegevusi nii individuaalsetes tegevustes kui ka gruppis;

2.1.7 väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga;

2.1.8 kasutatakse digitehnoloogiat võimalusi õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks;

2.1.9 kõik töötajad panustavad lapse arengu toetamisse, et luua parimad võimalused tema potentsiaali avaldumiseks.

2.2 Üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse (edaspidi *tegevuse*) korraldus:

2.2.1 Rühma tegevuse läbiviimisel arvestatakse lastehoiu ja lasteaia päevakavaga, mis on sätestatud lasteaia tegevuskavas.

2.2.2 Tegevus toimub läbi igapäevatoimingute, laste mängu ning kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste kaudu. Tegevuses võimaldatakse lastel tegutseda nii individuaalselt kui ka väikestes gruppides. Tegevuse kavandamisel ja käsitletavate teemade valikul lähtutakse lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast ning põhimõttest „lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale“.

2.2.3 Tegevuse kavandamine, elluviimine, hindamine ja arendamine on paindlik protsess, mis põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel (edaspidi *dokumenteering*) (Lisa 1).

Dokumenteeringi käigus tehakse nähtavaks õppe- ja kasvatustegevuse seos õppekavaga, eesmärgid, tegevused, teemakäsitus ning kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest, samuti õppimise protsess (kogemused, tegevused) ja laste kognitiivne potentsiaal (arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised).

2.2.4 Tegevuse koha valikul arvestatakse õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidega, erinevate valdkondade lõiminguga, tegevusteks vajalike vahenditega ning õpetajate, abiõpetajate, lapsehoidjate või teiste töötajate kaasamisega õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel. Õpitavaga tutvutakse võimalusel selle loomulikus keskkonnas.

2.3 Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused:

2.3.1 Kokkuleppel vanemaga võib teha lapse individuaalse arengu toetamiseks kohandusi õppe- ja kasvatustegevuse sisus ja korralduses ning õpi- ja kasvukeskkonnas.

2.3.2 Lapse individuaalse arengu jälgimise kaardile IAJK (Lisa 2) kantakse info lapse toe vajaduse väljaselgitamiseks läbiviidud hindamiste, rakendatud tugimeetmete ja nende tulemuslikkuse kohta ning seatakse arengueesmärgid toetamist vajavates valdkondades.

2.3.3 Vajadusel koostab õpetaja koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordineerija ja vanemaga lapsele riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava IAK (Lisa 3). Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse koostöös tugispetsialistide ning vanemaga kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkide saavutamisest ning lapse edasistest vajadustest.

2.3.4 Lapse puhul, kelle kodune keel ei ole eesti keel, arvestatakse eeldatavate tulemuste kavandamisel lapse arengutaset ja vanust.

3. Lapse arengu hindamise ning toetamise põhimõtted, dokumenteerimine ja korraldus ning meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks

3.1 Lapse arengu hindamine (edaspidi *hindamine*) on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanemaga.

3.2 Hindamine on igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Hindamisel jälgivad ja analüüsivad õpetajad/lapsehoidjad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes.

3.3 Hindamise aluseks on lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades (Lisa 4). Vanemale tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust, mille aluseks on hindamise kava.

Hindamise kava:

Aeg	Tegevus	Sisu ja eesmärk	Väljund/ dokument
Sügis - September Oktoober November	Lapse vaatlus	Esmased tähelepanekud lapse üldoskuste ja arengutaseme kohta	Vaatlusleht, Eliis - päevik
	Arengu esmane kirjeldus /Arengu hindamine ja individuaalne kavandamine	Lapse esmase arengu kokkuvõte, individuaalsete eesmärkide seadmine/ Hindamine vastavalt üldoskustele ja valdkondadele	Arengukirjeldus/märkmed, tööde analüüs/individuaalse arengu jälgimise kaart (edaspidi IAJK) ja vajadusel individuaalne arenduskava (edaspidi IAK)
	Tutvumis-/arenguestlus vanema(te)ga	Tagasiside vanema(te)le lapse arengust ja vajadustest	Arenguestlus fikseeritud lapse arengukaardil ELIISIS
	Ümarlauad	Lapse tugevuste ja toetamisvaldkondade täpsem analüüs	Ümarlaua protokoll (Eliisis lapse pildid/dokumentid kaustas)
Aastaringselt	Arengu hindamine ja individuaalne kavandamine	Hindamine vastavalt üldoskustele ja valdkondadele	Arengukirjeldus/märkmed, tööde analüüs, IAJK, IAK
Kevad- Märts Aprill	Lapse arengu (kuni 6-aastased lapsed) ja koolivalmiduse hindamine (6-7-aastastel lastel)	Lapse arengu kirjalik kokkuvõte, soovitusel	Lapse arengu kirjalik kokkuvõte (kuni 6-aastased lapsed), koolivalmiduskaart (6-7-aastased lapsed)
	Arenguestlus vanema(te)ga	Tagasiside vanema(te)le lapse arengust ja vajadustest	Arengukaardis, IAJK ja IAK kokkuvõtted õppeaasta kohta
Mai	Üldkokkuvõte ja edasiside järgmiseks õppeaastaks	Rühma koondanalüüs ja eesmärgid uueks õppeaastaks	Rühma aruanne õppeaasta kokkuvõtte juurde

3.4 Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades lapse pingutusi, saavutusi ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

3.5 Lapsehoidja/õpetaja koostab vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte lapse arengukaardile, mis asub ELIIS-i päevikus, ning vajadusel viib lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestluse, kus:

3.5.1 annab vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;

3.5.2 vanem esitab seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes;

3.5.3 lepitakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

3.6 Lapsevanemaga arenguvestluse tulemused dokumenteeritakse ELIIS-is lapse arengukaardil (Lisa 5 ja 6).

3.7 Koolimineva lapse kohta koostab lasteaed koolivalmiduskaardi ELIIS-is (Lisa 7), milles on kirjeldatud lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused.

4. Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus

4.1 Lastehoiu ja lasteaia töötajad ning vanem teevad koostööd lapse arengu ja tervise toetamiseks. Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

4.2 Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisse ja elluviimisse kaasatakse võimalusel vanemaid. Vanemaid teavitatakse õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtetest ning alushariduse alusväärtustest.

4.3 Õpetaja/lapsehoidja ning vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust, õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse.

4.4 Õpetaja/lapsehoidja loob koostöös lasteaia tugiteenuste koordineerijaga vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes.

4.5 Peamised koostöökohad vanematega:

Lapse kohanemine – tutvumisvestlused, päevane tagasiside, kohanemisperioodi planeerimine. Arenguvestlused – kord või mitu korda aastas, lapse arengu ja individuaalsete vajaduste mõtestamiseks.

Õppe- ja kasvatustegevuse tutvustamine – lapsevanemate teavitamine päevakavast, õppe eesmärkidest, metoodikast ja teemadest.

Toevajadus – koostöö spetsialistidega (nt logopeed, eripedagoog) ja vanema osalemine toe planeerimisel.

Kodu ja lasteaia väärtuste ühtlustamine – arutelud kasvatuse, piiride ja ootuste osas (koolitused, ümarlauad, teeõhtud jms).

Üritused ja tähtpäevad – lapse ja pere kaasamine lasteaia ellu.

Tagasiside andmine ja küsimine – õpetaja jagab lapse päeva kohta infot ning kuulab vanema vaatenurka ja küsimusi.

Ootamatud olukorrad ja probleemid – kiire ja avatud infovahetus lapse tervise, käitumise, meeleolu vms muutustega seoses.

Koostööviisid: Vestlused ja kohtumised, tutvumisvestlus (enne rühmaga liitumist), arenguvestlus, igapäevased lühivestlused (hommikune vastuvõtt, õhtune üleandmine), vajaduspõhised arutelud (nt käitumise või arengu teemal), kirjalik ja digitaalne suhtlus.

Lasteaia infokirjad ja teated. Rühma teavitused ELIIS-is.

Üritused ja projektid, vanemate kaasamine ürituste korraldamisse või läbiviimisse.

Küsitlused ja tagasiside saamine vanematelt läbi rahulolu- ja tagasisideküsitluste.

Osalus ja kaasamine otsustusprotsessidesse läbi hoolekogu. Infopäevad vanematele.

5. Kolmeaastase lapse ja kuue-kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused

Üldoskused on mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, eneseregulatsiooni oskused. Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise. Kuni kolmeaastaste laste puhul esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhiselt.

Riikliku õppekava läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.

5.1 Mänguoskused: Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

5.1.1 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps:

- 1) suudab väikeses grupis mängule keskenduda;
- 2) kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid;
- 3) jälgendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut;
- 4) sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut;
- 5) kutsub kaaslasi oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga;
- 6) suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu;
- 7) suudab järgida lihtsamaid mängureegleid.

5.1.2 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

- 1) suudab mängule keskenduda;
- 2) kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid;
- 3) rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi;
- 4) näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust;
- 5) algatab mängu ja arendab mängu sisu;
- 6) täidab mängudes erinevaid rolle;
- 7) suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- 8) järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- 9) tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

5.2. Tunnetus- ja õpioskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

5.2.1 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps:

- 1) tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meetodega;
- 2) suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda;
- 3) mõistab lihtsamat kõnet;
- 4) valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara;
- 5) väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses;
- 6) suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele;
- 7) oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid;
- 8) oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada;
- 9) suudab järgida lihtsat juhust;
- 10) oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.

5.2.2 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

- 1) suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda;
- 2) saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- 3) suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust;
- 4) esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada;
- 5) oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada;
- 6) saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- 7) kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- 8) kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

5.3 Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoitmet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

5.3.1 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps:

- 1) oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada;
- 2) on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada;
- 3) osaleb täiskasvanuga ühistegevustes;
- 4) saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest;
- 5) loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos;
- 6) jagab mõnikord asju ka teistega;
- 7) algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust;
- 8) oskab väljendada oma vajadusi ja soove.

5.3.2 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

- 1) tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda;
- 2) püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- 3) oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi;
- 4) teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi;
- 5) järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- 6) mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
- 7) osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides;
- 8) suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

5.4 Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

5.4.1 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps:

- 1) tuleb toime vanematest eemalolekuga;
- 2) tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga;
- 3) suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada;
- 4) suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega;
- 5) saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega;
- 6) paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale.

5.4.2 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

- 1) suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada;
- 2) kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni;
- 3) suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda;

- 4) oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- 5) oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi;
- 6) saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

6. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse erinevaid valdkondi.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused esitatakse kuues valdkonnas: mina ja keskkond; keel ja kõne; matemaatika; kunst; muusika; liikumine.

6.1 Valdkond *Mina ja keskkond* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- 6.1.1 toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel;
- 6.1.2 suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema;
- 6.1.3 suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeldusi tegema;
- 6.1.4 suunata last keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama;
- 6.1.5 suunata last keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ja traditsioone ning tervist väärtustama;
- 6.1.6 suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi.
- 6.1.7 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:
 - 1) oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid;
 - 2) oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest;
 - 3) oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
 - 4) oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid;
 - 5) oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
 - 6) saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;
 - 7) oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda;
 - 8) oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida;
 - 9) oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist;
 - 10) oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;
 - 11) märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;
 - 12) tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust;
 - 13) oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;
 - 14) oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest;
 - 15) oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega;

- 16) oskab liikluses ohutult käituda;
 - 17) oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel;
 - 18) oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;
 - 19) oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine;
 - 20) oskab selgitada raha otstarvet;
 - 21) teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas;
 - 22) oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovaalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.
- 6.2 Valdkond *Keel ja kõne* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:
- 6.2.1 luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust;
 - 6.2.2 luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks;
 - 6.2.3 pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid;
 - 6.2.4 suunata last õpitut kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lastehoidu ja lasteaeda;
 - 6.2.5 õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama;
 - 6.2.6 suunata last ettelugemise, raamatu illustratsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama;
 - 6.2.7 toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu;
 - 6.2.8 toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu.
 - 6.2.9 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:
 - 1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
 - 2) saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
 - 3) oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
 - 4) oskab jutustada pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid;
 - 5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
 - 6) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
 - 7) oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid;
 - 8) tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu;
 - 9) oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
 - 10) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.
 - (3) Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane eesti keelt teise keelena kõnelev laps:
 - 1) mõistab tuttavat teemat ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet;

- 2) tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes;
- 3) saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud, ja toimib vastavalt;
- 4) saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires;
- 5) kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid;
- 6) suudab korrata võrdleva häälendamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu;
- 7) tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu;
- 8) oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- 9) teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

6.3 Valdkond *Matemaatika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- 6.3.1 suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korraldama ja kujundama;
- 6.3.2 suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama;
- 6.3.3 seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
- 6.3.4 toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise.

6.3.5 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

- 1) oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- 2) oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;
- 3) oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- 4) oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke $+$, $-$, $=$;
- 5) oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
- 6) oskab järjestada kuni viiete esete suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- 7) oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*;
- 8) orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal;
- 9) oskab määrata kellaaega täistundides;
- 10) oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aasta-aegu õiges järjestuses;
- 11) oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- 12) teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- 13) oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- 14) tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;

15) märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

6.4 Valdkond *Kunst* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

6.4.1 luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt;

6.4.2 toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist;

6.4.3 luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega;

6.4.4 luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks;

6.4.5 seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut.

6.4.6 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

1) oskab leida ümbritseva vaatllemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;

2) oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;

3) kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;

4) oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;

5) oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;

6) vaatlleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;

7) kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;

8) oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

6.5 Valdkond *Muusika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

6.5.1 luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;

6.5.2 julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse;

6.5.3 luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks;

6.5.4 tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

6.5.5 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

1) oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;

2) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;

3) eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;

4) oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;

5) oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;

6) oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;

7) oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

6.6 Valdkond *Liikumine* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

6.6.1 luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;

6.6.2 rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega;

6.6.3 suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu;

6.6.4 suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutuste sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt;

6.6.5 tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

6.6.6 Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kuue- kuni seitsmeaastane laps:

1) suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;

2) peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;

3) sooritab põhiliikumisi pingevabalt nii, et liigutused on koordineeritud;

4) oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;

5) suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;

6) oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;

7) oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;

8) oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;

9) oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid;

10) oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;

11) oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

7. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava kuulub läbivaatamisele vastavalt vajadusele. Õppekava täiendamise ja muutmise ettepanekud arutatakse läbi lasteaia personali ning hoolekoguga. Õppekava muudatused kinnitab direktor.

Pedagoogiline dokumenteerimine

1. Õpetaja kirjutab iga nädal lühikesi märkmeid laste tegevuste, tähelepanekute ja mõtete kohta. (Eliisis rühmapäevikus tagasiside lapse arengu lahtris, mis ei ole vanemale nähtav).
2. Õpetaja teeb fotosid ja videoid, et jäädvustada hetki, mille põhjal hiljem saab lapse tegevusi analüüsida.
3. Õpetaja reflekteerib kogutud materjali lapse arengu hindamiseks. Küsib ka laste või lapsevanemate arvamust, kuidas nemad näevad või mõistavad dokumenteeritud materjali.
4. Õpetaja analüüsib dokumenteeritud materjali õppe eesmärkidest lähtuvalt (kuidas toetab see õppeprotsessi kavandamist, korraldamist või sellest järeltuste tegemist). Kasutab dokumente lapse edusammude arutamiseks lapsevanematega ja vajadusel tugispetsialistidega.
5. Õpetaja kaasab lapse dokumenteerimise protsessi. Lapsed kujundavad ise postreid või plakateid, kuhu pannakse fotosid, laste tsitaate, joonistusi ja selgitusi, samuti koostavad nad kogutud materjalidest väljapanekuid, mida nad ise ka kujundavad. Laste kaasamine dokumenteerimisel aitab väärtustada laste vaatenurki, arendada laste reflekteerimisoskust ning toetab nende osalust õppimises. (N: Õpetaja näitab lastele fotosid või laste enda joonistusi ning küsivad küsimusi, mis aitavad neil oma mõtteid väljendada ja õppimist teadvustada).

NB! Pedagoogilist dokumenteerimist aitavad õpetajal koguda koostada abiõpetajad.

Lustipesa Lasteaia individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK)

Lapse nimi			
Sünniaeg		Kodune keel	
Lasteaia nimi		Rühma nimi ja liik	
Lasteaia alustamise aeg		IAJK avamise kuupäev	

Õpetaja hinnang/kirjeldus/lapse tugevused	Soovitused/arengusuunad
Üldoskused	
Mänguoskused:	
Tunnetus- ja õpioskused:	
Sotsiaalsed oskused:	
Eneseregulatsiooni oskused:	

Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad	
Mina ja keskkond:	
Keel ja kõne:	
Matemaatika:	
Kunst:	
Muusika:	
Liikumine:	

Tugispetsialistide hinnang/ kirjeldus	Tugispetsialistide ettepanekud/soovitused lapse arengu toetamiseks
Tugispetsialist:	Tugispetsialist:

Lapsevanema ettepanekud/soovitused lapse arengu toetamiseks

Vajaliku toe väljaselgitamine ja rakendamine	
Läbiviidud hindamised	Hindamistulemused, järeldused
Lasteaiapoolsed soovitused täiendavateks uuringuteks	

Rakendatud tugimeetmed ja nende tulemuslikkus		
Teostaja/d:	Tugimeetmed:	Hinnang tulemuslikkusele:
Õpetaja		
Logopeed		
Eripedagoog		
Sotsiaalpedagoog		

Psühholoog		
------------	--	--

Lasteaiavälised andmed	
Lasteaiaväliste spetsialistide, koolivälise nõustamismeeskonna soovitused	
Lasteaiaväliste spetsialistide, koolivälise nõustamismeeskonna soovituste rakendamine	

Vestluse kuupäev	Kokkuvõte ja soovitused/kokkulepped lapsevanemaga toe rakendamiseks

Koostajad	
Lapsevanemad	

Lustipesa Lasteaia individuaalne arenduskava (IAK)			
Lapse nimi			
Sünniaeg		Kodune keel	
Lasteaia nimi		Rühma nimi ja liik	
Lasteaias alustamise aeg		IAK avamise kuupäev	
IAK rakendamise põhjendus			

	Arendamist vajavad oskused	Eesmärgid	Tegevused	Kokkuvõte
Üldoskused				
Mänguoskused				
Tunnetus- ja õpioskused				
Sotsiaalsed oskused				
Eneseregulatsiooni oskused				
Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad				
Mina ja keskkond				
Keel ja kõne				
Matemaatika				
Kunst				
Muusika				

Liikumine				
------------------	--	--	--	--

Tugiteenused	Arendamist vajavad oskused	Eesmärgid	Tegevused	Kokkuvõte
Logopeed				
Eripedagoog				
Sotsiaalpedagoog				
Psühholoog				

Lapsevanema ülesanded

Vestluse kuupäev	Vestlusel osalejad	Kokkuvõte ja soovitused/kokkulepped lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks

IAK kokkuvõte

IAK koostajad	
----------------------	--

Lapsevanemad

Mänguoskuste eeldatavad tulemused vanuseti

3-4	4-5	5-6	6-7
Keskendub lühiajalisele ja lihtsale mängule täiskasvanu toel.	Keskendub iseseisvalt lühiajalisele ja lihtsale mängule.	Keskendub pikemaajaliselt enda valitud mängule.	Suudab mängule keskenduda.
Kasutab mänguasju tavapärasel moel (nt sõidutab autot, paneb nukule mütsi pähe).	Kasutab mängus õpetaja antud või olemasolevaid vahendeid ning jäljendab lihtsaid tegevusi.	Kasutab mängus vahendeid iseseisvalt, asendades neid vajadusel muu sobivaga.	Kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.
Matkib tuttavaid olukordi (nt söögi tegemine, magama panek) oma kogemustest lähtuvalt.	Rakendab mängudes fantaasiaelemente, sidudes isiklikke kogemusi.	Rakendab mängudes erinevatest allikatest saadud kogemusi, teadmisi ja muljeid.	Rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi.
Soovib teiste algatatud mängus osaleda, võib vajada julgustust ja tuge.	Algatab lihtsamaid mänge (nt „teeme kooki“).	Algatab mänge ja toob neisse uusi ideid.	Näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust.
Algatab lihtsaid mänge (nt autosõit).	Algatab lihtsama sisuga lühiajalisi mänge.	Mängib üksi ja koos kaaslasega ning muudab mängu kulgu.	Algatab mänge ja arendab mängude sisu.
Mängib lihtsat rollimängu täiskasvanu toel.	Võtab mängudes lihtsamaid rolle, kasutades matkimisel liikumist, kõne ja hääletooni.	Omandab mängudes rollidele iseloomuliku käitumise, tuginedes oma kogemusele.	Täidab mängudes erinevaid rolle.
Mängib mänge ja püüab teha koostööd eakaaslastega (paaris, väikeses grupis) täiskasvanu toel.	Algatab mängu, leiab mängukaaslased ja püüab nendega arvestada.	Suudab mängudes ülesandeid ja rolle jaotada ning kokkuleppeid sõlmida.	Suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele.
Osaleb reeglitega mängus koos täiskasvanuga (nt peitus) ja suudab oodata oma korda.	Järgib tuttava mängu reegleid koos kaaslasega, vajadusel täiskasvanu abiga.	Järgib mängureeglite täitmist enda ja teiste poolt.	Järgib mängu reegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada.
Tunneb rõõmu koosmängust täiskasvanu toel.	Õpib oma tundeid võidu ja kaotuse korral väljendama, võib selleks vajada täiskasvanu tuge.	Väljendab oma tundeid võidu ja kaotuse korral ning mõistab, et mängus on võimalik veel proovida.	Tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

Sotsiaalsete oskuste eeldatavad tulemused vanuseti

3-4	4-5	5-6	6-7
Suhtleb eakaaslastega ja tuttavate täiskasvanutega.	Alustab vestlust, osaleb mängudes ja räägib oma mõtetest.	Vestleb vabalt, loob ja hoiab sõprussuhteid.	Tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda.
Märkab täiskasvanu suunamisel teise lapse tundeid, reageerib lihtsatele emotsioonidele (rõõm, kurbus).	Märkab teiste tundeid, püüab lohutada või aidata.	Arvestab teiste tunnetega grupitegevustes.	Püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses.
Jagab mänguasju täiskasvanu julgustusel.	Teeb koostööd väikeses grupis, lihtsates olukordades pakub ja küsib abi.	Töötab grupis ühise eesmärgi nimel, abistab vajadusel kaaslast.	Oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd, osutab ja küsib vajadusel abi.
Mõistab lihtsate olukordade sobivust täiskasvanu juhendamisel.	Tunneb ära sobimatu käitumise, kui sellele viidatakse ning leiab täiskasvanu suunamisel sobiva käitumisviisi.	Teeb ise valikuid käitumisviiside vahel ja õpib neid tagajärgedega seostama.	Teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi.
Järgib lihtsaid kokkuleppeid ja kasutab viisakusreegleid täiskasvanu juhendamisel.	Tuletab meelde ja püüab järgida rühma kokkuleppeid ning lihtsamaid viisakusreegleid, vajadusel täiskasvanu toel.	Järgib rühma reegleid ja üldtunnustatud viisakusreegleid.	Järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumism norme.
Märkab, et inimesed võivad välja näha erinevad (nt nahavärv, kasv).	Teab, et inimestel võivad olla erinevad vajadused (sh toevajadused) ja kombed.	Räägib erinevustest mõistval viisil.	Mõistab, miks inimesed võivad olla erinevad.
Avaldab eelistust kahe valiku vahel.	Pakub ideid tegevuste osas.	Arutab valikuid ja otsustab koos kaaslastega.	Osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides, põhjendab oma seisukohti.
Proovib uut tegevust täiskasvanu toel.	Tegutseb muutunud olukorras täiskasvanu juhiste toel.	Püüab uudsetes olukordades ise hakkama saada, vajadusel küsides täiskasvanu abi.	Suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

Eneseregulatsiooni oskuste eeldatavad tulemused vanuseti

3-4	4-5	5-6	6-7
Näitab oma tundeid sõnade, ilmete või tegevustega (nt rõõmustab, kurvastab, otsib lähedust)	Oskab rääkida lihtsamalt oma tunnetest ja vajadustest. Püüab rahuneda täiskasvanu meeldetuletusel või toel.	Oskab kirjeldada oma tundeid ja mõningaid nende põhjuseid. Kasutab tuttavaid rahunemisviise (nt hingamine, paus, abi küsimine)	Suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada.
Osaleb täiskasvanu toel mängudes ja igapäevategevustes.	Algatab mõningaid mängu ja tegevusi täiskasvanu suunamisel.	Kavandab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatu enamasti lõpuni, kuid võib vajada täiskasvanu abi.	Kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni.
Järgib lihtsamaid juhiseid täiskasvanu suunamisel ja keskendub lühiajaliselt alustatud tegevusele.	Lahendab ülesandeid ja teeb koostööd kaaslastega, vajades täiskasvanu juhendamist.	Tegutseb iseseisvalt ja grupis eesmärgipäraselt, suutes keskenduda ja pingutada ülesannete täitmisel, vajadusel täiskasvanu toel.	Suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda.
Saab aru lihtsamatest käitumisreeglitest ning püüab neid täiskasvanu toel igapäevategevustes järgida.	Oskab tuttavas keskkonnas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.	Oskab avalikus ruumis (nt teater, kontsert, liiklus) sobivalt käituda ja lähtuda kokkulepitud reeglitest.	Oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele. Lahendab lihtsamaid konflikte rahumeelselt ja sõnade abil.
Osaleb täiskasvanu suunamisel rahunemist soodustavates tegevustes.	Õpib täiskasvanu toel vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.	Oskab vajadusel iseseisvalt kasutada lihtsamaid vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.	Oskab vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.
Saab hakkama lihtsamate eneseteenindamise toimingutega (riietumine, söömine, tualeti kasutamine) ja tööharjumustega (lehtede riisumine, mänguasjade koristamine).	On omandanud esmased eneseteenindamise ja tööharjumused, võib vajada täiskasvanu tuge.	Saab hakkama eneseteenindamisega ja on omandanud enesekohased tööharjumused (isiklike asjade hoidmine, vahendite heaperemeheks kasutamine).	Saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

Tunnetus- ja õpioskuste eeldatavad tulemused vanuseti

3–4	4–5	5–6	6–7
Suudab lühiajaliselt (5–10 min) keskenduda huvipakkuvale tegevusele, vajades täiskasvanu juhendamist.	Suudab huvipakkuvatele tegevustele keskenduda mõnda aega (10–15 min) ning suudab alustada ja lõpetada tegevuse, vajadusel täiskasvanu toel.	Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda (15–20 min), viib alustatud tegevuse lõpule.	Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda.
Saab aru lihtsatest ja tuttavatest lausetest ning reageerib kuuldule enamasti konkreetse tegevusega, täiskasvanu juhendamisel.	Täidab täiskasvanu poolt antud ülesande, vastates lihtsatele küsimustele.	Reageerib sobivalt täiskasvanu juhistele ja osaleb lühikeses arutelus.	Saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi.
Järgib täiskasvanu toel üheosalist juhust (nt „Palun pese käed“).	Täidab kaheosalist juhust, kui tegevused on tuttavad ja lihtsad (nt „Palun pane riided selga ja pese käed“), vajadusel täiskasvanu toel.	Täidab iseseisvalt lihtsamat kahe- kolmeosalist juhust, kui tegevused on seotud igapäevatoimingutega (nt „Palun pane riided selga, siis jalanõud jalga ja lõpuks mine mänguplatsile“).	Suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust.
Väljendab täiskasvanu abil oma mõtteid lihtsate lausetega ja esitab küsimusi.	Väljendab oma mõtteid, kasutades lihtsamaid põhjendusi (nt „sest mulle ei meeldi“) ja küsimusi (nt „kuidas see töötab?“) ning arutleb igapäevaste teemade üle, vajadusel täiskasvanu suunamisel.	Esitab küsimusi, avaldab arvamust (nt „Ma arvan, et...“) ja arutleb lihtsate probleemide üle (nt mida teha, kui keegi on kurb).	Esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada.
Rühmitab täiskasvanu toel esemeid ühe selge ja nähtava tunnuse järgi (nt kõik punased klotsid).	Rühmitab esemeid kahe erineva nähtava tunnuse alusel (nt kollased suured pallid).	Oskab rühmitada esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste ning ühe ja sama eseme mitme erineva tunnuse järgi (nt pall on ümmargune, punane ja mängimiseks).	Oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada.
Kirjeldab täiskasvanu suunamisel üksteisele järgnevaid tegevusi, mis on seotud isikliku kogemusega (nt „vihma sadas, ei saanud õue minna“).	Eristab hulkade suurust ja proovib loendada või järjestada ning kirjeldab lihtsaid põhjus-tagajärg seoseid igapäevastes olukordades (nt „kuna sa jooksid, siis kukkusid“).	Suudab iseseisvalt loendada, võrrelda hulki ja oskab kirjeldada sündmuses ning nähtuses põhjus-tagajärg seoseid.	Saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna.
Tegutseb, uurib, katsetab enamasti kogemuspõhiselt ja matkides, vajades täiskasvanu tuge.	Konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi – lahendab lihtsamaid praktilisi probleeme (nt „eelmine kord see vahend sobis, proovin uuesti“), kuid võib vajada täiskasvanu suunamist.	Kasutab teadmisi igapäevastes situatsioonides ja oskab põhjendada oma valikuid ja otsuseid lühidalt (nt „ma tegin nii, sest eelmine kord see töötas“).	Kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades.
Valib vahendeid ja lahendab probleeme enamasti katseksituse abil (nt proovib mitut erinevat eset, kuni üks sobib).	Valib vahendeid ja osaleb lihtsates praktilistes probleemilahendustes, kus saab proovida erinevaid vahendeid (nt ehitusklotsid, loovmaterjalid).	Valib tuttavate ülesannete puhul sobivaid vahendeid ja võtteid ning lahendab probleeme, tuginedes varasemale kogemusele.	Kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

Mina ja keskkond valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti

	3-4	4-5	5-6	6-7
Mina	Ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonnanime, vanuse ja soo (poiss, tüdruk) ning nimetab täiskasvanu abiga oma lemmiktegevuse.	Kirjeldab enda välimust ja ennast lihtsate omaduste kaudu (nt kiire, rõõmus, meeldib joonistada).	Kirjeldab oma iseloomu ja huve detailsemalt, oskab võrrelda end sõpradega.	Oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid.
Kehaosad ja privaatsus	Osutab küsimise korral peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale ja kõrvadele ning nimetab nende kehaosade peamist otstarvet (nt kõrvadega kuulatakse).	Tunneb oma kehaosi, teab nende lihtsamaid ülesandeid ning mõistab, et mõned kehaosad on privaatsed ja kuuluvad ainult talle.	Kirjeldab kehaosi (sh erinevaid organeid) ja nende ülesandeid, kirjeldab poiste ja tüdrukute erinevusi, teab, millised kehaosad on privaatsed, ning oskab seista oma isiklike piiride eest.	Oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolst erinevad privaatsed kehaosad teistest.
Kodu, pere, peretraditsioonid	Räägib, kellega ta koos elab ja oskab kirjeldada pereliikmeid.	Kirjeldab, mida talle meeldib oma perega teha, toob näiteid kodust (nt kortermaja, eramaja) ja kommetest.	Kirjeldab oma pere kombeid, erinevaid ruume kodus ja nende otstarvet.	Oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone.
Ametid	Nimetab igapäevaelust tuttavamaid ameteid (nt õpetaja, arst).	Nimetab mõningaid ameteid ja oskab kirjeldada, mida nad teevad.	Nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid ja räägib, kelleks tahab suurena saada.	Oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid.
Eesti sümbolid ja kultuuritraditsioonid	Teab, et elab Eestis, kus räägitakse eesti keelt, tunneb ära Eesti lipu, rahvuslinnu ja -lille ning nimetab küsimise korral pühadega seotud tegevusi.	Nimetab Eesti riigi sümboleid (lipp, hümn, vapp, lind, lill, kivi) ja nimetab mõnda rahvuspüha/-tava (nt mardipäev, laulu- või tantsupüü).	Teab Eesti Vabariigi presidendi nime ja nimetab mõningaid tuntud Eesti kultuuritegelasi ning kirjeldab tuntumaid rahvakombeid.	Oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi.
Erinevuste mõistmine	Märkab, et teised lapsed võivad käituda või välja näha erinevalt.	Toob võrdluses välja inimeste erinevusi (keel, toit, riietus) ja vajadusi.	Oskab selgitada inimeste erinevusi (nt kuidas inimesed erinevad keele, toidu või riietuse poolst) ja märgata vajadusi ning kultuuritraditsioone.	Saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid.
Turvalisus, abi kutsumine	Nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (nt nuga, käärid) ja räägib täiskasvanule, kui kardab või on saanud haiget.	Nimetab ohtlikke esemeid ja tegevusi (nt terariistad, mängimine ohtlikes kohtades) ja teab, et abi saamiseks tuleb pöörduda usaldusväärse täiskasvanu poole (nt politseinik, õpetaja), nimetab hädaabinumbrit 112.	Teab, kuidas turvaliselt käituda (nt ohtude ennetamine ja märkamine) ja kirjeldab, millal tuleb helistada hädaabinumbriks ning millist infot helistades edastada.	Oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda.
Tervis ja keskkond	Teab, et värske õhk, liikumine ja tervislik toit on kasulikud ja oskab neid oma enesetundega seostada.	Nimetab tervist toetavaid tegevusi keskkonnas (nt värskes õhus viibimine, puhtas vees ujumine).	Teab, milline keskkond, tegevus või käitumine aitab tervist hoida ja milline kahjustab.	Oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida.
Hammaste tervis	Teab, et hambaid peab pesema ja nimetab hammaste hooldamise vahendeid.	Nimetab hammaste jaoks kasulikke ja kahjulikke toiduaineid ning oskab selgitada, miks ja kuidas tuleb hambaid pesta.	Nimetab hammaste tervise jaoks vajalikke tegevusi (hammaste pesemine, tervislik toitumine, hambaarsti juures käimine).	Oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist.
Isiklik hügieen	Teeb hügieenitoiminguid (nt käte pesu, nuuskamine) täiskasvanu suunamisel ja vajadusel abiga.	Teab vajalikke hügieenitoiminguid ning teeb neid iseseisvalt täiskasvanu meeldetuletusel.	Selgitab hügieenitoimingute vajalikkust ja järgib igapäevaseid hügieeniharjumusi iseseisvalt.	Oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid.
Inimese mõju keskkonnale: loodushoid, säästev areng	Hoiab täiskasvanu juhendamisel lihtsate tegevuste kaudu keskkonda (nt sorteerib prügi).	Teab, miks on vaja loodust hoida ja osaleb keskkonnasäästlikes tegevustes.	Selgitab, millised tema teod võivad mõjutada keskkonda ja miks on oluline loodust hoida ning mis juhtub, kui seda mitte teha.	Märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt.
Kodukoha eripära ja loodus	Kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kodukoha loodust ja tunneb jalutuskäigul ära tuttavaid kohti.	Nimetab konkreetseid looduselemente oma kodukohas (nt meie kodu lähedal on järv, seal on suured puud).	Tunneb ja nimetab kodukoha loodusobjekte (nt Emajõgi, Munamägi), loomi, taimi ja mõisteid (nt linn, küla, mets, park, meri).	Tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust.
Looduse sõltuvus ajatsüklitest	Nimetab täiskasvanu juhendamisel ööpäeva osasid (hommik, lõuna, õhtu, öö) ja kirjeldab nendega seotud tegevusi ning tutvub erinevate aastaaegadelega.	Eristab ja nimetab ööpäeva osasid ja aastaaegu, seostab neid mõne tüüpilise loodusnähtuse ja tegevusega (nt sügisel lehed langevad ja me riisume lehti).	Kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, aastaring.	Oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites.

Loodusnähtused	Nimetab erinevaid ilmastikunähtusi (nt sajab vihma, tuul puhub) ja mõningaid aastaajale omaseid tunnuseid täiskasvanu suunamisel.	Kirjeldab täiskasvanu toel aastaagu seoses ilmastiku- ja loodusnähtustega.	Kirjeldab erinevaid ilmastikunähtusi ning oskab neid seostada aastaaegadeaga.	Oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest.
Ohud seoses keskkonnaga	Arutleb täiskasvanu juhendamisel ohtlike olukordade üle looduskeskkonnas (nt ohud metsas, veekogudel).	Nimetab tegevusi, mis võivad olla ohtlikud nii loodus- kui tehiskeskkonnas (nt ujumine täiskasvanu järelevalveta, rattasõit kiivrita).	Oskab nimetada, mida tuleb teha ohutuse tagamiseks erinevates keskkondades.	Oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega.
Liiklus	Nimetab liiklusvahendeid ja tunneb ära tuttavaid liiklusemärgi (nt valgusfoor, ülekäigurada) ning selgitab täiskasvanu abiga nende tähendust.	Arutleb ohtude ja ohtlike olukordade üle tänaval ning teab mõningaid liiklusreegleid (nt sõiduteed ületades tuleb peatuda, vaadata, veenduda).	Selgitab käitumisreegleid tänaval ja teab, et liikluses tuleb olla tähelepanelik ja ettevaatlik ning käitub ohutult erinevates liiklusolukordades.	Oskab liikluses ohutult käituda.
Tervislik toitumine	Arutleb täiskasvanu abiga, miks juur- ja puuviljad on kasulikud.	Nimetab, mis on tervisele kasulikud ja kahjulikud söögid ja joogid (sh vee tähtsus).	Teab ja oskab selgitada, milliseid toiduaineid on vaja iga päev süüa rohkem ja milliseid vähem, et olla terve.	Oskab kirjeldada, mida tähendab tervislik ja mitmekesine toitumine.
Tervise väärtustamine	Arutleb täiskasvanu abiga, miks on uni ja liikumine vajalik.	Nimetab tervist hoidvaid tegevusi (tervislik toitumine, keheline aktiivsus, uni, puhkus).	Teab ja selgitab, miks uni, puhkus ja liikumine mõjutavad tervist.	Oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja keheline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel.
Kiusamisvaba käitumine	Arutleb täiskasvanu juhendamisel, miks löömine, narrimine või halvasti ütlemine ei ole lubatud.	Mõistab täiskasvanu toel, et teiste inimeste suhtes tuleb olla salliv ja tunneb ära kiusamiskäitumise.	Teab, et vägivald ja kiusamine on vale, ning oskab ennetada, märgata ja vajadusel abistada.	Oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine.
Raha	Arutleb täiskasvanu juhendamisel, mis on raha ja milleks seda kasutatakse.	Teab, et täiskasvanud käivad tööl raha teenimiseks ja arutleb, et raha eest saab osta vajalikke asju (nt toid, riided) ning õpib mängudes raha kasutamist.	Selgitab raha kasutamise otstarvet – et see on mõeldud asjade ostmiseks, teenuste eest tasumiseks ja mõistab raha väärtust (nt seda peab koguma või säästma).	Oskab selgitada raha otstarvet.
Digiturvalisus	Nimetab täiskasvanu juhendamisel kodus ja lasteaias kasutatavaid digiseadmeid (nt arvuti, telefon) ja teab mõningaid ohtusid nende kasutamisel.	Arutleb täiskasvanu suunamisel digikäitumise reeglite üle (nt piiratud aeg ekraani vaatamiseks, võõrastele ei ütle oma nime).	Teab, kuidas digitehnoloogiat eesmärgipäraselt kasutada (nt õppimiseks, joonistamiseks), nimetab mõningaid ohte digikeskkonnas (nt isikliku info jagamine, tundmatute linkide avamine).	Teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas.
Digivahendite kasutamine	Kasutab koos täiskasvanuga lihtsamaid robotikaseadmeid ning oskab neid hoida.	Kasutab täiskasvanu juhendamisel digivahendeid, täidab lihtsaid ülesandeid (nt foto tegemine, äpi avamine) ja suudab programmeerida lihtsamaid robotikaseadmeid.	Oskab digivahendeid, sh robotikaseadmeid, kasutada konkreetse eesmärgiga, iseseisvalt, paaris või väikerühmas järgides kokkulepitut reegleid.	Oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemeelikult ja loovalt kasutada ning juhib lihtsamaid robotikaseadmeid.

Keele ja kõne valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti				
Alavaldkond	3-4	4-5	5-6	6-7
Kirjalik kõne	Tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas, nimetab üksikuid tähti ja tunneb kirja pildis ära oma nime.	Tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades (v.a häälikuühendites), häälib täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu ning tunneb ära ja nimetab tuttavaid tähti.	Määrab hääliku asukoha (alguses, keskel, lõpus) häälikuühendita sõnas, teab enamikku tähti ning loeb üksikuid sõnu kindlas situatsioonis (nt poe- ja tänavanimed, sildid).	Tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu.
	Matkib lugemist ja kirjutamist erinevatel viisidel või vahenditega.	Kirjutab üksikuid talle tuttavaid tähti ja oma nime.	Oskab kirjutada enamikke joonistähti ja täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu.	Oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega.
Hääldamine	Hääldab õigesti enamikku emakeele häälikuid (v.a r-häälik) ja lihtsamatest häälikutest koosnevaid konsonantühendeid (-nt, -lt, -mp jne).	Hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja 3–4-silbilisi tuttava tähendusega sõnu.	Kordab järele ja hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.	Oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid.
Sõnavara	Kasutab igapäevases suhtluses tuttavaid sõnu, sh liitsõnu ja moodustab kahe- kuni kolmesõnalisi lauseid.	Laiendab oma sõnavara (vastandsõnad, omadussõnad jne) ja kasutab seda lihtsates lausetes igapäevases suhtluses.	Kasutab keerukamaid lauseid, moodustab vajaduse korral sõnu uudsete objektide, nähtuste või tegevuste tähistamiseks (nt nuga õuna koorimiseks – õunanuga).	Valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada.
Suhtlemine	Algatab ise aktiivselt suhtlust ning suhtleb meelsasti eakaaslastega koostegevuses.	Algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool situatsiooni, vahetab vesteldes muljeid oma kogemuste põhjal ning esitab küsimusi (nt Miks ta nii tegi? Kuidas teha?).	Püsib enda või teiste algatatud teemas, vajaduse korral kohaneb teemamuutustega.	Tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga.
Suhtlemine	Jutustab täiskasvanu abiga pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi.	Jutustab täiskasvanu vähese abiga nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3–5 lausungiga (nt mida ta tegi kodus pühapäeval).	Jutustab pildi või kogemuse põhjal seotud lausungitega, kasutades sidesõnu.	Oskab jutustada pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse põhjal, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma tundeid.
	Reageerib täiskasvanu lihtsamatele juhistele.	Saab täiskasvanu abiga aru kuuldust ning oskab sellele sobivalt reageerida.	Saab aru kuuldu peamisest sisust, oskab sellele reageerida ja sobivalt vastata.	Saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida.
	Püüab oma mõtteid ja soove väljendada täiskasvanu suunavate küsimuste abil.	Suudab oma mõtteid väljendada lihtsate lausetega tuttavates olukordades.	Räägib oma kogemustest ja tähelepanekutest, väljendades oma mõtteid arusaadavalt.	Oskab oma mõtteid suuliselt kõnes edasi anda.
	Kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid (sh koondlauseid).	Kasutab kõnes lihtsamaid põimlauseid.	Kasutab kõnes põimlauseid ja lihtsamaid liitlauseid.	Kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid.
	Loeb täiskasvanu abiga lihtsamaid liisusalmi.	Loeb peast liisusalmi/luuletusi.	Teab peast mõnda eestikeelset laulu või luuletust.	Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

Eesti keelt teise keelena kõneleva lapse eeldatavad tulemused vanuseti			
3-4	4-5	5-6	6-7
Saab aru tuttavatest eestikeelsetest sõnadest.	Saab aru lihtsamatest õpitud sõnadest ja väljenditest, mõistab nende tähendust.	Saab aru õpitud sõnadest ja väljenditest, mõistab nende tähendust ning kasutab neid igapäevasuhtluses eakaaslaste ja täiskasvanutega.	Mõistab tuttavat teemat ja igapäevasuhtluses kasutatavat eestikeelset kõnet.
Kordab järele lihtsamaid igapäevaelus kasutatavaid sõnu ja lauseid (nt mängin palli, panen riidesse).	Kordab järele õpitud sõnu ja lauseid ning kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks.	Saab aru õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnade tähendusest ja väljendab end lihtsamate keeleliste konstruktsioonide abil.	Tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes.
Õpib täiskasvanu suunamisel, vajadusel viibete, žestide abil aru saama lihtsatest korraldustest, mis on igapäevategevustega seotud (nt hakkame sööma, läheme õue).	Saab aru täiskasvanu toel (viiped, žestid) ja reageerib lihtsatele korraldustele.	Mõistab eesti keelse korralduse sisu ja reageerib sellele vastavalt. Vajadusel toetatakse lapse mõistmist žesti või viipega.	Saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud ja toimib vastavalt.
Õpib aru saama igapäevategevustega seotud küsimustest täiskasvanu toel.	Saab aru igapäevategevusega seotud küsimustest ning püüab täiskasvanu toel omandatud sõnavara piires neile vastata.	Saab aru lihtsast küsimustest ning proovib neile iseseisvalt vastata, kasutades lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone.	Saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires.
Saab aru üksikutest viisakusväljenditest (tere, palun, aitäh).	Kasutab täiskasvanu suunamisel üksikuid viisakusväljendeid.	Kasutab õpitud viisakusväljendeid, vajadusel täiskasvanu meeldetuletamisel.	Kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid.
Proovib hääldada täiskasvanu abiga üksikuid lihtsamaid sõnu.	Hääldab täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu.	Kordab täiskasvanu juhendamisel võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud lihtsamaid, erineva häälikupikkusega sõnu.	Suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu.
Tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas ja tutvub eesti tähtedega (nt klotsidel, õppemängudes, „rääkivatel seintel”).	Tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades (v.a häälikuühendites), häälib täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu ning tunneb ära üksikuid tähti ja kirjapildis oma nime.	Määrab hääliku asukoha (alguses, keskel, lõpus) häälikuühendita sõnas, teab enamikku tähti ja loeb üksikuid sõnu.	Tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu.
Matkib üksikute eestikeelsete tähtede kirjutamist erinevatel viisidel või vahenditega.	Kirjutab täiskasvanu toel üksikuid talle tuttavaid eestikeelseid tähti.	Kirjutab enamikku joonistähti ja täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu, sh oma nime.	Oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega.
Õpib täiskasvanu suunamisel üksikuid lihtsamaid eestikeelseid laule ja liisusalmel koos liigutustega.	Kordab täiskasvanule järgi lihtsamaid eestikeelseid laule või luuletusi.	Teab peast mõnda tuttavamat eestikeelset laulu või luuletust.	Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

Matemaatika valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti

Alavaldkond	3–4	4–5	5–6	6–7
Hulga mõiste ja võrdlemine	Otsustab, kas ese kuulub või ei kuulu moodustatud hulka.	Rühmitab esemeid kahe erineva tunnuse järgi (nt värv ja kuju).	Rühmitab ja nimetab hulga erinevaid ja ühiseid tunnuseid.	Oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust.
	Moodustab sarnaste tunnuste alusel paarid ja võrdleb neid.	Võrdleb esemete hulki ning otsustab, mida on rohkem, vähem või võrdselt.	Võrdleb hulki kasutades mõisteid <i>rohkem</i> , <i>vähem</i> , <i>võrdselt</i> .	Oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid <i>rohkem</i> , <i>vähem</i> , <i>võrdselt</i> ja tutvub märkidega rohkem kui ($>$), vähem kui ($<$) ja võrdselt ($=$).
Loendamine, numbrite tundmine ja arvutamine	Loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5ni.	Tutvub arvude ja numbrimärkidega 10ni ja kirjutab neid näidise järgi.	Loendab 12 piires, teab arvude rida 12ni, tunneb ja kirjutab numbrimärke ning nimetab antud arvule eelnevat/järgnevat arvu.	Oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke, oskab neid kirjutada ning nimetab antud arvule eelnevat/järgnevat arvu.
	Mängib koos täiskasvanuga mängu, mis toetavad liitmisest ja lahutamisest aru saamist läbi praktilise kogemuse (nt klotsidest torni ehitamine, poemäng).	Saab aru, et pärast juurde lisamist on esemeid rohkem ja pärast äravõtmist vähem.	Paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab ning võtab ühest hulgast esemeid ära ja lahutab.	Oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke $+$, $-$, $=$.
	Kuulab täiskasvanu matemaatilist jutukest, mis on illustreeritud näitlike vahenditega ja püüab sellest aru saada.	Koostab koos täiskasvanuga lihtsa matemaatilise jutu kahest hulgast.	Koostab lühikese matemaatilise jutukeste kahe hulga kohta (nt „Mul oli 3 õuna, andsin 1 ära“).	Oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukei.
Suurused ja mõõtmine, ühikud	Võrdleb kahte eset suuruse (suurem – väiksem), pikkuse (pikem – lühem), laiuse (laiem – kitsam) järgi.	Võrdleb ja oskab järjestada kuni 3 eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm).	Oskab järjestada kuni 3 eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm) ning kontrollib objekte kõrvutades.	Oskab järjestada kuni 5 eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm), leiab vaadeldavast objektist silma järgi suurema - väiksema - sama suure ning kontrollib objekte kõrvutades.
	Tunneb igapäevaelus ära münte ja rahatahti ning kasutab neid mängudes.	Teab, et rahaga saab asju osta ja mõisteid „sent” ja „euro”.	Seob rahasumma kogustega. Tutvub mõõtühikutega (meeter, liiter, kilogramm) ja nende kasutamisevõimalustega.	Teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse.
	Tunneb mängus mõõtmise teel ära erineva pikkusega esemed (nt pikk, lühike).	Mõõdab täiskasvanu toel esemete pikkust nööri või muu vahendiga.	Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (nt pulk, samm) ja võrdleb tulemusi.	Oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms) ja võrdleb tulemusi.
Geomeetrilised kujundid ja mustrid	Eristab ringi, kolmnurka ja nelinurka.	Nimetab ja leiab tasapinnalisi kujundeid (ring, kolmnurk, nelinurk), ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid lähiümbrusest.	Tutvub ruumiliste kujunditega kera ja kuup ja märkab sarnasusi ja erinevusi tasapinnaliste kujunditega (ring, nelinurk).	Tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada.

Geomeetrilised kujundid ja mustrid	Jätkab õpetaja antud mustrit (nt punane-sinine-punane nupp).	Loob ja jätkab mustreid erinevate vahenditega (nt looduslikud materjalid, värvilised esemed).	Loob ja jätkab mustreid, rütme ning märkab neid ümbritsevas keskkonnas (nt põrandaplaadid on kollane-roheline-kollane-roheline, jalajäljed lumel).	Märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.
Orienteerumine ajas	Kasutab täiskasvanu toel mõisteid: <i>täna, homme, eile</i> .	Kasutab tuttavates olukordades mõisteid: <i>täna, eile, homme, praegu, enne</i> .	Teab, kasutab ja eristab mõisteid: <i>eile, täna, homme, enne, praegu, varem – hiljem, noorem – vanem</i> .	Oskab kasutada õigesti mõisteid <i>eile, täna, homme, enne, praegu, varem – hiljem, noorem – vanem</i> .
	Kordab täiskasvanu järgi nädalapäevade nimetusi.	Nimetab täiskasvanu toel ja kirjeldab erinevaid aastaegu, nädalapäevi õiges järjestuses ning tutvub kuude nimetustega.	Teab aastaegade ja nädalapäevade järjestust ning seostab kuid aastaegade.	Oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaegu õiges järjestuses.
	Teab, millisel aastaajal on tema sünnipäev.	Teab, millisel aastaajal on tema sünnipäev ja täiskasvanu toel nimetab oma sünnikuud. Kirjeldab aastaega, millal on tema sünnipäev (nt siis, kui lumi on maas; siis, kui puude lehed lähevad kollaseks).	Nimetab oma sünnipäeva ja kuud, kasutades vajadusel abivahendeid (nt sünnipäevapuu, kalender).	Oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva.
	Märkab täiskasvanu toel kella liikumist.	Tutvub kellaga ning märkab, et kell aitab aega määrata.	Tunneb ära ja nimetab kellal täistunde.	Oskab määrata kellaega täistundides.
Orienteerumine ruumis, õuealal ja paberil	Kasutab täiskasvanu toel lihtsaid ruumilisi mõisteid: peal, all, ees, taga igapäevastes mängudes ja tegevustes.	Määrab enda asukohta teiste laste ja asjade suhtes (nt seisan sõbra taga, olen laua ees), ning täiskasvanu toel vasakut ja paremat poolt.	Määrab eseme asukohta teiste laste ja asjade suhtes ning täiskasvanu toel vasakut ja paremat poolt.	Orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes- all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal.

Muusika valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti

Alavaldkond	3–4	4–5	5–6	6–7
Laulmine ja muusika kuulamine	Huvitub laululistest tegevustest (plaksutab, teeb kaasa kokkulepitud liigutusi), laulab täiskasvanuga kaasa üksikuid fraase ja laululõike.	Laulab peast lihtsamaid õpitud laule rühmaga samas tempos.	Laulab teistega koos ja samas tempos õpitud eakohaseid laule, kasutades loomulikku häält.	Oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi.
	Tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast ja reageerib muusikale emotsionaalselt (nt plaksutab, kõigutab keha).	Väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud eristuvaid meeleolusid liigutuste ja liikumisega, tunneb kuulmise järgi ära õpitud laulu.	Teab muusikalisi põhimõisteid: aeglane – kiire, kõrge – madal, vali – vaikne, rõõmus – kurb ja oskab nende kaudu kuulatud muusikat iseloomustada.	Suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada.
	Tunneb ära ja imiteerib looma- ja linnuhääli.	Eristab kõla järgi õpitud pille (nt kõlapulgad, tamburiin, marakas).	Eristab muusikat kuulates enamlevinud pille (nt klaver, viiul, flööt).	Eristab õpitud pille tämbri ja kõla järgi.
Pillimäng	Mängib kehapiiril (plaksud, patsud) ja lihtsamatel pillidel (nt marakas, rütmimuna, kelluke) täiskasvanuga kaasa, eristades kiiret ja aeglast rütmi.	Mängib rütmipille (nt kõlapulgad, tamburiin, kuljused) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks.	Mängib õpitud pillidel rütmisaateid lasteriimidele ja -lauludele õige hoiu ja mänguvõtetega, ansamblimängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos.	Oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega.
Muusikalis-rütmiline liikumine	Liigub koos täiskasvanuga, reageerides muusika eristuvatele vormiosadele (jooks, kõnd, seisak).	Juhindub muusika meeleolust ja rütmist ning püüab liikumisel nendega arvestada.	Arvestab liikumisel muusika meetrumiga, muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register).	Oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule.
	Sooritab lihtsaid tantsuliigutusi (keerutus kohapeal, poolkük, kand- ja varvasastak, rõhksamm, liigutused ülakeha ja kätega) täiskasvanu ettenäitamisel.	Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (liikumised ringis, kolonnis, paarilisega keerutamise), osaleb laulmängudes.	Esitab õpitud tantse, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt hüpaksamm, liikumised paarilisega).	Oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega.
	Juhindub oma liikumise valikul muusika iseloomust ja täiskasvanu ettenäitamisest.	Väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu.	Imiteerib ja katsetab loovaid liikumisi, kasutades erinevaid vahendeid ja arvestades muusika meeleoluga.	Oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

Liikumise valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti

3-4	4-5	5-6	6-7
Suudab keskenduda tuttavale ja huvipakkuvale kehalisele tegevusele täiskasvanu suunamisel.	Suudab keskenduda ja sooritada uudeid kehalisi tegevusi täiskasvanu suunamisel.	Suudab lühiajaliselt pingutada ja keskenduda kehalisele tegevusele ning seda lõpule viia.	Suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele.
Tunneb liikumisel ja mängimisel mõningaid ohutusreegleid, kuid vajab täiskasvanu suunamist ja positiivset eeskju.	Tunneb ja osaliselt järgib liikumisel ja mängimisel reegleid, kuid vajab veel juhendamist ja tuge.	Liikumistegevuses ja mängimisel järgib ohutus- ja mängureegleid, suudab juba teha arukamaid valikuid mänguks ja liikumiseks.	Peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid.
Sooritab põhiliikumisi õpitud harjutustes ja mängudes (põhiliikumisoskused alles arenevad ja kujunevad).	Sooritab põhiliikumisi sujuvalt aktiivses tegevuses ja mängudes.	Sooritab põhiliikumisi sihipäraselt aktiivses tegevuses ja mängudes.	Sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud.
Teeb tasakaalu, painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi ja tegevusi.	Suudab sooritada tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi ja tegevusi.	Suudab täpsemalt juhtida liigutusi ja kombineerida erinevaid liikumiselemente, sooritada kestvamaid tegevusi, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.	Oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.
Suudab kõndida lühikest maad (nt 2-3m) kitsal rajal, seista ühel jalal mõned sekundid.	Suudab säilitada tasakaalu lühikest aega paigal olles ning liikuda piiratud pinnal ja liikumise ajal hoida kehaasendit (k.a. kelgutamisel, suusatamisel, tõukerattaga sõitmisel vm).	Suudab seista ühel jalal ja oskab sooritada lihtsaid tasakaaluasendeid; suudab kõndida kitsal rajal enesekindlalt ja sujuvalt. Suudab hoida tasakaalu vahendil liikudes (nt kelgul, suuskadel, tõuke- või jalgrattal).	Suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel.
Sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse ja ettenäitamise järgi.	Sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse järgi ja püüab ise lihtsaid liigutusi või harjutusi ette näidata.	Sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ja julgeb ka kaaslastele liigutusi ja harjutusi ette näidata.	Oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata.
Teeb lihtsaid liigutusi muusika järgi.	Teeb lihtsaid rütmilisi liikumisi (nt plaks-plaks-hüpe).	Tunneb ja järgib lihtsat rütmi (nt korduvad mustrid, tempovahetus), kasutab lihtsaid tantsusamme üksi ja rühmas tantsides.	Oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi.
Reageerib lihtsatele rütmidele ja liikumisjuhiste (nt muusika järgi liikuma jääda või liikuda aeglasemalt/kiiremini).	Jälgendab liikumisega erinevaid rütme, lihtsa muusika või plaksutuse saatel (nt kõnnib ühtlases tempos, kui kuuleb plaksutust) ja muudab liikumisviisi rütmimuutusel.	Eristab aeglast ja kiiret rütmi ning kohandab oma liikumist vastavalt.	Oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga.
Kasutab erinevaid vahendeid (näiteks pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) loovalt ja katsetades, mitte veel sihipäraselt.	Kasutab erinevaid vahendeid (näiteks pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) juba sihipäraselt (nt viskab palli soovitud suunas, suudab rõngast keerutada).	Kasutab vahendeid iseseisvalt, mitmekesiselt ja loovalt (nt suudab visata palli sihtmärki, veeretada ja keerutada rõngast, kelgutada turvaliselt).	Oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid (näiteks pallid, lindid, rätikud, rõngad, reketid, suusad, kelgud jne).
Mängib täiskasvanu juhendamisel, lihtsaid mänge, kus on liikumist ja vähem kindlaid reegleid.	Mängib lihtsamaid liikumismänge, kus on 1–2 reeglit. Sportlikke elemente (nt viskamine, hüppamine, jooksmine) rakendab mängus sihipäraselt.	Mängib mänge, kus on rohkem reegleid ja koostööd (nt liikumis- ja sportlike elementidega mängud meeskondades).	Oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mänge.
Nimetab täiskasvanu suunamisel mõningaid igapäevaseid liikumisi (nt jooksmine, hüppamine, ronimine), eriti neid, mida ise sageli teeb.	Nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisi (nt rattasõit, jooksmine, tantsimine) ja lihtsamaid spordialasid, mida on näinud või ise teinud (nt jalgpall, tantsimine vm).	Nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi (nt jalgrattaga sõitmine, kelgutamine vm) ja mitmeid spordialasid nimepidi, eriti neid, mida on ise proovinud või mida peres harrastatakse.	Oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

Kunsti valdkonna eeldatavad tulemused vanuseti

3-4	4-5	5-6	6-7
Leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest üksikuid detaile ja objekte ning kujutab neid lihtsustatult.	Leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning püüab neid omavahel seostada ja kujutada.	Leiab lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning kujutab neid vabalt ja isikupäraselt.	Oskab leida ümbritsevat vaadeldes detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil.
Kasutab lihtsaid kunstivahendeid (nt värvipliiats, pintsel, savi).	Katsetab täiskasvanu juhendamisel erinevaid kunstimaterjale ja väljendab ennast kunstitöö kaudu.	Oskab täiskasvanu juhendamisel mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspile.	Oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspile.
Kasutab etteantud vahendeid täiskasvanu suunamisel.	Teab, kuidas erinevaid vahendeid ohutult ja sihipäraselt kasutada.	Valib sobivad vahendid ning kasutab neid ohutult ja sihipäraselt.	Kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt.
Kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööd lühidalt ja nimetab kujutatud objekte.	Jutustab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööd ja õpib väljendama oma arvamust kaaslaste kunstitööde kohta.	Kirjeldab oma töö protsessi, selgitab valikuid ning avaldab teiste tööde suhtes heatahtlikult arvamust.	Oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle.
Kaunistab eseme täiskasvanu valitud vahendite (nt šabloon, tempel vm) ja juhendamise abil.	Kavandab ja kaunistab eseme täiskasvanu suunamisel.	Kavandab, valib vahendid ja kaunistab eseme iseseisvalt.	Koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks.
Teeb täiskasvanu juhendamisel kaaslastega ühistööd.	Jagab töövahendeid kaaslastega ja osaleb ühises kunstitöös.	Teeb iseseisvalt tööd rühmas, järgides kaaslastega ühises kunstitöös kokkuleppeid.	Oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd.
Räägib täiskasvanu suunamisel kunstitööd.	Vaatleb kunstitööd ja jutustab teosest täiskasvanu suunamisel.	Arutleb nii enda kui ka teiste kunstitööde üle, suhtudes kaaslaste töödesse heasoovlikult.	Vaatleb kunstiteoseid ja oskab vestelda.
Kaunistab täiskasvanu abiga rühmaruumi.	Valib täiskasvanu suunamisel kaunistuse tegemiseks vahendid ja paigutab need rühmaruumi.	Oskab iseseisvalt kavandada ja valida kunstivahendid õpi- ja kasvukeskkonna kujundamiseks.	Kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel.
Tunneb ära tuttavad digiseadmed, kasutab neid koos täiskasvanuga.	Pildistab või filmib täiskasvanu juhendamisel.	Oskab kasutada digiseadmeid iseseisvalt, tehes pilti, videot või salvestades heli.	Loob digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

Lapse arengukaart 1-3a			
Lapse nimi		Sugu	
Sünniaeg		Vanus	
Kodune keel			
Lasteaia nimi			
Rühma nimi ja liik			
I ÕPPEAASTA			
Õppepäevi käesoleval õppeaastal		Kohalkäidud päevade arv	
1. Lühiiseloostus			
2. Mänguoskused			
3. Tunnetus- ja õpioskused			
4. Sotsiaalsed oskused			
5. Eneseregulatsiooni oskused			
6. Muusika			
7. Liikumine			
8. Tugispetsialistide hinnang			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			
Lapsevanem			

Koostamise kuupäev			
Arenguvestluse kuupäev			
II ÕPPEAASTA			
Õppepäevi käesoleval õppeaastal		Kohalkäidud päevade arv	
1. Lühiiseloostus			
2. Mänguoskused			
3. Tunnetus- ja õpioskused			
4. Sotsiaalsed oskused			
5. Eneseregulatsiooni oskused			
6. Muusika			
7. Liikumine			
8. Tugispetsialistide hinnang			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			
Lapsevanem			
Koostamise kuupäev			
Arenguvestluse kuupäev			
III ÕPPEAASTA			

Õppepäevi käesoleval õppeaastal		Kohalkäidud päevade arv	
1. Lühiiseloostus			
2. Mänguoskused			
3. Tunnetus-ja õpioskused			
4. Sotsiaalsed oskused			
5. Eneseregulatsiooni oskused			
6. Muusika			
7. Liikumine			
7. Tugispetsialistide hinnang			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			
Lapsevanem			
Koostamise kuupäev			
Arenguvestluse kuupäev			

Lapse arengukaart 3-7a			
Lapse nimi		Sugu	
Sünniaeg		Vanus	
Kodune keel			
Lasteaia nimi			
Rühma nimi ja liik			
I ÕPPEAASTA			
Käesolev õppeaasta		Kohalkäidud päevade arv %	
1. Üldoskused (mänguoskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused ning eneseregulatsiooni oskused)			
2. Keel ja kõne			
3. Matemaatika			
4. Kunst			
5. Muusika			
6. Liikumine			
7. Tugispetsialistide hinnangud			
8. Eesti keel kui teine keel			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			

Kinnitamise kuupäev			
Arenguvestluse kuupäev ja kokkulepped lapsevanemaga			
II ÕPPEAASTA			
Õppepäevi käesoleval õppeaastal		Kohalkäidud päevade arv	
1. Lühiiseloostus			
2. Keel ja kõne			
3. Matemaatika			
4. Kunst			
5. Muusika			
6. Liikumine			
7. Tugispetsialistide hinnangud			
8. Eesti keel kui teine keel			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			
Kinnitamise kuupäev			

Arenguvestluse kuupäev ja kokkulepped lapsevanemaga			
III ÕPPEAASTA			
Õppepäevi käesoleval õppeaastal		Kohalkäidud päevade arv	
1. Lühiiseloostus			
2. Keel ja kõne			
3. Matemaatika			
4. Kunst			
5. Muusika			
6. Liikumine			
7. Tugispetsialistide hinnangud			
8. Eesti keel kui teine keel			
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks			
Koostajad			
Kinnitamise kuupäev			
Arenguvestluse kuupäev ja kokkulepped lapsevanemaga			

IV ÕPPEAASTA

Õppepäevi
käesoleval
õppeaastal

Kohalkäidud
päevade arv

1. Lühiiseloostus

2. Keel ja kõne

3. Matemaatika

4. Kunst

5. Muusika

6. Liikumine

7. Tugispetsialistide hinnangud

8. Eesti keel kui teine keel

9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks

Koostajad

Kinnitamise
kuupäev

Arenguveestluse
kuupäev ja
kokkulepped
lapsevanemaga

V ÕPPEAASTA

Õppepäevi
käesoleval
õppeaastal

Kohalkäidud
päevade arv

1. Lühiiseloostus	
2. Keel ja kõne	
3. Matemaatika	
4. Kunst	
5. Muusika	
6. Liikumine	
7. Tugispetsialistide hinnangud	
8. Eesti keel kui teine keel	
9. Soovitused ja ettepanekud edaspidiseks	
Koostajad	
Lapsevanema nimi	
Kinnitamise kuupäev	
Arenguveestluse kuupäev ja kokkulepped lapsevanemaga	

LUSTIPESA LASTEAED			
LAPSE KOOLIVALMIDUSE KAART			
Nimi:			
Sünniaeg:			
Rühm:			
Kodune keel(ed):			
1.Üldoskused, mänguoskused	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid			
Algatab mängu ja täidab erinevaid rolle			
Suudab mängu käigus probleeme lahendada			
Tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega			
4. Sotsiaalsed oskused	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Tunneb huvi teiste vastu ja oskab luua sõprusushteid			
Järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme			
Oskab kaaslatsega arvestada ja teha koostööd			
Teeb vahet sobival ja ebasobival käitmisel			
5. Eneseregulatsiooni oskused	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Saab hakkama eneseteenindamisega			
Suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada			
Suudab tegutseda iseseisvalt ja grupis			
Oskab erinevates olukorades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele			
6.Tunnetus- ja õpioskused	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda			
Saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna.			

Suudab täita 2-3 osalist igapäevast juhust või korraldust			
7. Eeloscused keeles ja kõnes	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1-2silbilisi sõnu			
Oskab kirjutada 1-2silbilisi sõnu			
Kasutab kõnes liitlauseid			
Saab aru kuuldu sisust			
Valdab piisavalt sõnavara suhtlemiseks			
7. Eeloscused matemaatikas	Eakohane	Vajab abi	Märkused
Oskab võrrelda hulki ja määrata hulga ühiseid tunnuseid			
Teeb loendamise teel kindlaks esemete arvu			
Tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada			
Liidab ja lahutab 5 piires, tunneb märke +,-,=			
Oskab järjestada ja rühmitada			
Oskab nimetada nädalapäevi, kuid ja aastaaegu			
Teab nimetada sünnikuud ja päeva			
Oskab määrata kellaaega täistundides			
Tunneb geomeetrilisi kujundeid (ring, kolmnurk, nelinurk, kera, kuup)			
8. Mina ja keskkonna tegevuste hinnang			
9. Kunstitegevuse hinnang			
10. Liikumistegevuse hinnang			
11. Muusikategevuste hinnang			
12. Tugispetsialistide kokkuvõte ja ettepanekud			

13. Kokkuvõte ja ettepanekud lapse arengu toetamise osas edaspidiseks

Kuupäev:		Direktor:	
Õpetajad, tugispetsialistid:		Õppejuht:	

Lasteaeda saabumise kuupäev:
lasteaias kohal viibinud %